

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

nimi: Eesti Vähiliit

registrikood: 80010716

tänava/talu nimi, Viru tn 5-3
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10140

telefon: +372 6311730

faks: +372 6311730

e-posti aadress: info@cancer.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	19
Bilanss	19
Tulemiaruanne	20
Rahavoogude aruanne	21
Netovara muutuste aruanne	22
Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	23
Lisa 2 Raha	24
Lisa 3 Materiaalsed põhivarad	24
Lisa 4 Võlad ja ettemaksud	25
Lisa 5 Võlad tarnijatele	25
Lisa 6 Võlad töövõtjatele	25
Lisa 7 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	25
Lisa 8 Tööjõukulud	26
Lisa 9 Seotud osapooled	26
Aruande allkirjad	27

Eesti Vähiliidu 2020 aasta tegevusaruanne

Vähki haigestumine maailmas on kahjuks jätkuvalt tõusuteel.

Proгноositakse, et 2025. aastaks on 19,3 miljonit uut haiget ning 11,4 miljonit vähist tingitud surma. Enne 75. eluaastat haigestub vähki üks kolmest mehest ja üks neljast naisest.

Vähk on Eestis surmapõhjuste hulgas juba aastaid südame- ja veresoonekonna haiguste järel teisel kohal. 2018. aastal registreeriti Eestis **8783 uut vähijuhtu, neist 4462 meestel ja 4321 juhtu naistel**. 2015 aasta lõpus oli Eesti rahvastikus **57 367** isikut (22 627 meest ja 34 740 naist), kellel oli diagnoositud mõni pahaloomuline kasvaja. Meeste kõige sagedasem pahaloomuline kasvaja oli eesnäärmevähk, mis moodustas 26% kõigist esmasjuhtudest. Naistel esines kõige sagedamini nahavähki (v.a melanoom) ja rinnavähki, mis moodustasid vastavalt 21% ja 17% kõigist esmasjuhtudest.

Kuna vähihaigestumus on tõusutendentsiga ja vähi tõttu kaotab meie töövõimeline elanikkond palju väärtuslikke tööaastaid, siis võime julgelt väita, et vähk ei ole Eestis mitte ainult meditsiiniline, vaid ka väga oluline sotsiaalne probleem. Vähiravi on ühiskonnale ressursimahukas, kahjud haigestunud inimese elukvaliteedile on suured ja haigus sageli fataalne. 30-40% vähijuhtumitest on seotud inimeste tervisekäitumisega ja neid saaks tõhusa ennetustööga vältida.

Vähiliidu poolt tellitud ja SA Poliitikauuringute Keskuse Praxis poolt 2016 aastal läbiviidud vähiravi sotsiaalmajandusliku analüüsi arvutuste kohaselt on vähktõvega kaasnevad otsesed kulud Eesti riigile **102 miljonit eurot aastas**. Kui arvestada juurde elukvaliteedi langusega kaasnevad kaudsed kulud, siis on vähktõve majanduslik koormus riigile ligikaudu **1,7 miljardit eurot aastas**.

Eesti Vähiliit keskendub oma töös ennetustegevusele, tervislike eluviiside populariseerimisele ja haiguste varajasele avastamisele. Väga olulisel kohal on vähihaigete elukvaliteedi parandamine ja vähktõvega seotud sotsiaalsete probleemide lahendamine.

Eesti Vähiliidu struktuur

Eesti Vähiliidu president: **prof. dr. med. Väino Rätsep**

Nõukogu esimees: **dr. Vahur Valvere, PERH-i onkoloog-ülemarst**

Nõukogu liikmed:

dr. Kaiu Suija SA Vähihaigete Toetusravi juhataja, Lõuna-Eesti Vähiühingu juhatuse esinaine

Kadi Lambot ettevõtja

Luule Agu Põhja-Eesti Vähihaigete Ühendus

Juhatuse esimees: Maie Egipt

Põhikohaga töötajaid on vähiliidus 2

Missioon

Vähiliidu missiooniks on teavitada ühiskonda vähi riskidest ning panustada vähi ennetustegevusse. Samuti ühendada vähipatsiendid, nende lähedased ja arstid tugivõrgustikuks ning pakkuda tuge vähipatsientidele, parendades nende elukvaliteeti.

Eesti Vähiliidu president prof Väino Rätsep:

“Haigestumise vähendamiseks ja ravitulemuste parandamiseks on vaja tegutseda üldrahvaliku ulatusega. Otsustati asutada Eesti Vähiliit kui mõttekaaslaste vabatahtlik ühendus, mis koondaks arste ja teadlasi, meditsiinitöötajaid ja vähihaigeid, üksikisikuid ja ettevõtteid – kõiki neid, kelle püüdluseks on võitlus vähktõvega”

Eesti Vähiliidu nõukogu esimees dr Vahur Valvere:

“Vähiliidu tänase päeva tähtsaim ülesanne on senisest veelgi mõjusamalt panustada tervislike eluviiside propageerimisse ja oma tervisliku seisundi pidevasse jälgimisse. See on meie ühiskonnale kõige tõhusam viis vähki ennetada ja haigust tema tekkejärgus õigeaegselt avastada.”

Eesti Vähiliidu täisliikmed ja toetajaliikmed

Eesti Vähiliit on katusorganisatsioon Eesti mittetulundusühingutele, mis tegelevad vähktõve probleemidega. Vähiliitu kuulub **17** organisatsiooni, nende hulgas 14 patsientide ühendust ning ühtekokku ligi 2 000 liiget.

Eesti Vähiliidu täisliikmed

- Vähihaigete Laste Vanemate Liit
- Põhja-Eesti Vähihaigete Ühendus
- Lõuna-Eesti Vähiühing
- Tehisuurisega Haigete Ühing ESTILCO
- Pärnumaa Vähiühing
- Järvamaa Vähihaigete Ühing
- Viljandimaa Vähihaigete Tugirühm
- Lääne-Virumaa Vähihaigete Ühendus
- Tallinna Kohanemiskeskus Danko
- Läänemaa Vähiühing
- Rinnavähihaigete Selts
- Rinnavähk BCF (eelkõige taastusoperatsiooni vajavatele naistele)
- Vähiühing KAEV
- Saaremaa Vähiühing
- Eesnäärmevähi Liit

Eesti Vähiliidu toetajaliikmed

- Eesti Onkoloogide Selts
- Eesti Onkoloogiaõdede Ühing

ENNETUSTEGEVUSED

Rahvusvaheline emakakaelavähi ennetamise kampaania „Kingi endale kindlustunne“

Igal aastal saab Eestis ligikaudu 180 naist emakakaelavähi diagnoosi ning selle haiguse tagajärjel sureb umbes 70 naist. Eestis

on emakakaelavähi haigestumuse ja suremuse näitajad mitmete Euroopa riikidega võrreldes väga kõrged ning emakakaelavähi esinemise sagedus aina kasvab. Koostöös Eesti Haigekassa ja Tervise Arengu Instituudiga viisime läbi emakakaelavähi ennetamise kampaania 21. – 26. jaanuaril. Kutsusime Eesti naisi osalema emakakaelavähi uuringutel ja sihtgrupi naisi (**1965, 1970, 1975, 1980, 1985 ja 1990.** aastal sündinud ravikindlustatud naisi sõeluuringule), sest emakakaelavähk on aeglaselt arenev haigus ning oma tervist regulaarselt jälgides on emakakaelavähki haigestumist võimalik ennetada! 2018. aastal lisati riiklikusse immuniseerimiskavasse tüdrukute vaktsineerimine emakakaelavähi vastu, sest enne papilloomiviirusesse nakatumist (st enne suguelu alustamist) on vaktsineerimine kõige tõhusam. Emakakaelavähki ennetavat vaktsineerimist tehakse 12 aastastele tüdrukutele koolitervishoiutöötaja juures.

Maailma vähipäev - 4. veebruar

4. veebruaril ühinesime rahvusvaheline vähivastane liidu UICC (Union for International Cancer Control) maailma vähipäevaga ja kutsusime sel aastal inimesi üles mõtlema, **mida meie ühiskonnas saame või mida mina isiklikult saan ära teha seoses võitluses vähiga.** Igal aastal diagnoositakse maailmas **14 miljonit uut vähijuhtumit** ja registreeritakse 8,2 miljonit vähisurma. Kõigil inimestel, vaatamata nende elukohale, on õigus saada võrdsetel tingimustel kvaliteetselt vähiravi. Kahjuks on veel riike, kus tervishoiusüsteem on alarahastatud ja on palju inimesi, kellel puudub ravikindlustus ning seetõttu puudub pääs vähi varasele avastamisele ja elupäästvatele ravile. **Maailma vähipäev** on väga hea võimalus tõsta vähihaigus esile inimeste mõtetes läbi meediakajastuste, et mõjutada nende hoiakuid ja oma tervisesse suhtumist. Haarata kaasa riigi tervishoiupoliitika eest vastutavaid isikuid ning esmatasandi

meditsiinitöötajaid, kes looksid Eesti inimestele parimad võimalused vähi varaseks avastamiseks ning kaasaegseks raviks.

4. veebruaril kutsusime inimesi üles süütama Lootuse küünalt kõigile keda vähihaigus on puudutanud.

Küünlad süttisid üle Eesti FB-s ja **Türil** kl 17.00 kultuurimaja pargis.

Rinnavähi varase avastamise teavituskampania

„Kingi endale kindlustunne“

Rinnavähk ehk rinnanäärme kasvaja on nahavähi järgi sagedaseim Eesti naistel esinev vähivorm. Eesti Vähiregistri andmetel diagnoositakse igal aastal enam üle 800 uue rinnavähi juhu, kuid kahjuks ligi 25% naistest on haigus juba avastamise hetkel kaugele arenenud. Vastavalt Euroopa soovitustele, alustas riik rinnavähi sõeluuringu sihtgrupi naiste vanuserühma etapilist laiendamist kuna haiguskoormus kuni 70 aastaste naiste seas on jätkuvalt kõrge. Koostöös Eesti

Haigekassa ja Tervise Arengu Instituudiga kutsusime 2020 rinnavähi mammograafilise sõeluuringule 50-69 aastaseid ravikindlustatud naisi sünniaastatega a 1953, 1954, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968 ja 1970

Kampania käigus andsime koostöös Haigekassaga välja pressiteate, näitasime ennetusklippi televisioonis ja rääkisime rinnavähist erinevate meediakanalite vahendusel.

Mööda Eestit sõitev annetajate ja toetajate abiga ostetud vähiliidu mammograafiabussil täitus 11. tegevusaasta. Koostöös TÜ kliinikumi spetsialistidega pakub mammograafiabuss võimalust kontrollida rindade tervist ka väikestes linnades ja maakohtades, kus vastavaid erialaarste ei ole. 10 aasta jooksul on mammograafiabussis uuringul käinud üle 70

000 naise, rinnavähk on avastatud ligikaudu 300 naisel, kusjuures 85% juhtudest on olnud haigus avastamise momendil varases staadiumis, kus ravitulemused on väga head ja on võimalik täielik tervistumine.

Eesti Vähiliit on üle kaheksa aasta võidelnud sõeluuringu sihtgruppide laiendamise ja ravikindlustamata naistele uuringute võimaldamise eest. Haigekassa juht on andnud lubaduse, et 2021.aastal sellega alustatakse.

Rinnavähi teavituskampaania „Roosa Ruulib“

Rinnavähi teavituskampaania „Roosa ruulib“ on sihitud eelkõige noorematele naistele, kes ei kuulu sõeluuringu sihtgruppi. Kampaania eesmärk oli teada anda, et väga oluline on, et naised hooliksid oma tervisest – külastaksid regulaarselt günekoloogi, perearsti ja kontrolliksid ise oma rindu st. teostaks rindade enesevaatlust üks kord kuus.

Kampaania oli suunatud peamiselt sotsiaalmeediasse.

Koostöös Eesti looduskosmeetikafirmaga JOIK kutsusime inimesi teavitama sõnumiga **Aitame üheskoos rinnavähki ennetada!** Aitame koos! Varakult avastatud rinnavähk on enamikel juhtudel ravitav. Kingi endale kindlustunne ja mine kontrolli.

<https://www.facebook.com/Roosa-Ruulib-1261923423923297/>

<https://www.keemia.ee/index.php/et/artiklid/joik-tooted-osalevad-roosa-lindi-kampanias>

Rinnavähi teavituskampaania “Rinna tervise päev”

Eesti Vähiliit liitus **15. oktoobril** juba 13 korda EUROPA DONNA (Euroopa Rinnavähi Ühendus) poolt algatatud üleeuroopalise teavituskampaaniga **Rinna Tervise Päev**. Teavituskampaaniaga soovime tütarlastele ja

naistele meelde tuletada tervislike eluviiside tähtsust rinnavähi ennetamise seisukohast ning rinnavähi varajase avastamise võimalusi. **Tervislik eluviis on eeldus rindade heale tervisele. Ole füüsiliselt aktiivne, säilita normaalset kehakaalu ja toitu tervislikult - see on võimalus oluliselt vähendada rinnavähi tekke riski.**

Andsime välja pressiteate, kirjutasime temaatilisi artikleid ning edastasime raadiosaateid ja teavitusklippe TV-s ja sotsiaalmeedias.

Teavituskampania metastaatilisest rinnavähist

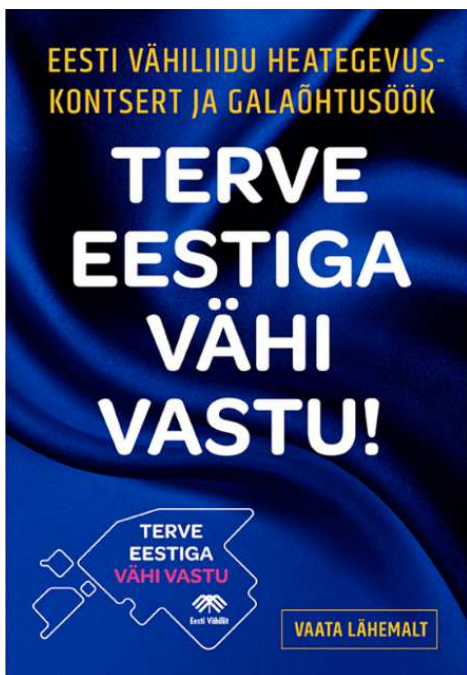
Tähelepanu juhtisime ka metastaatilisele rinnavähile näidates televisioonis teavitusklippi <https://www.youtube.com/watch?v=onovNvhbi0Q>

Diagnoositud rinnavähi juhtudest on viimases ehk neljandas staadiumis 5-10%. Umbes kolmandik varases staadiumis diagnoositud rinnavähke võivad paraku edasi areneda ja jõuda siiretena mujale kehasse. Metastaseerunud ehk kehas mitmes piirkonnas siirdega rinnavähi puhul on tavaliselt kasvavad ka lümfisõlmedes, ajus, luudes või maksas. Erinevalt varases staadiumis rinnavähi ravist, kus ravi eesmärgiks on kasvaja eemaldamine ning selle taas tekke ja siirdumise ärahoidmine, ei ole kaugele arenenud rinnavähist paraku võimalik täielikult terveneda. Sellisel juhul on ravi eesmärgiks elulemuse pikendamine ja elu kvaliteedi säilitamine.

Melanoomi Esmaspäev ja nahavähi teavitus

Maikuu esimesel esmaspäeval tähistatakse Eestis ja kogu Euroopas Melanoomi Esmaspäeva. 3. mail juhtis Eesti Vähiliit tähelepanu sellele, et viimase 10 aasta vältel on haigestumus melanoomi Eestis kasvanud lausa poole võrra. **Mittemelanoomseid pahaloomulisi nahakasvajaid diagnoositi 2016.a Eestis 530 mehel ning 903 naisel. Eestis avastatakse aastas umbes 1433 nahavähi juhtu. Melanoomi uusi haigusjuhte esines 2016.a 89 mehel ja 126 naisel.** 2019 aastal paigutasime suveks Pärnu ja Haapsalu randade riietuskabiinidesse ohtlikest sünnimärkidest teavitavad visuaalid.

„Terve Eestiga vähi vastu“ - 2020 a lõpuks valmib vähitõrjeplaani projekt

Sotsiaalminister Tanel Kiik moodustas eri organisatsioonide esindajatest koosneva vähitõrje tegevuskava juhtrühma. Juhtrühma eestvedamisel valmib 2020. aasta lõpuks riikliku vähitõrjeplaani eelprojekt.

„Vähk on üha sagedev krooniline haigus, mis ohustab Eesti rahva tervist ja koormab meie tervisesüsteemi. Pahaloomulised kasvajaad on südame-veresoonkonna haiguste järel Eesti elanike peamiseks enneaegse suremuse põhjuseks. Seepärast peame laiapindses koostöös leidma võimalusi vähi ennetamiseks, varaseks avastamiseks ja vähisuremuse vähendamiseks,“ ütles sotsiaalminister Tanel Kiik. „Eesti riik peab astuma suuremaid samme tõhusama ja läbimõeldud vähitõrje suunal. Sellepärast oleme võtnud eesmärgiks koostada aasta lõpuks riiklik vähitõrjeplaan.“

Eesti Vähiliidu nõukogu esimehe dr Vahur Valvere sõnul on Eesti üks väheseid Euroopa Liidu liikmesriike, kus terviklik vähitõrjeplaan puudub. „Et meie vähitõrje oleks edukas, vajame riiklikku plaani, mis hõlmab kõiki vähivastase võitluse aspekte alates vähiennetusest ja aktiivravist kuni taastus-, toetus ja elulõpuravini, samuti teadusuuringuid ja eriarstide koolitust. Sealjuures on oluline on, et meil oleksid ka indikaatorid või mõõdikud, mille alusel suudaksime oma vähivastase võitluse efektiivsust nii jooksvalt kui ka pikemas ajaperspektiivis hinnata,“ ütles dr Valvere. „Eesti astus möödunud aasta 13. septembril Maailma vähideklaratsiooniga liitudes vähivastases võitluses suure sammu edasi. Vastavalt Euroopa juhisteile valmiv Eesti Riiklik Vähiõrjeplaan oleks nende arengute loogiliseks jätkuks.“

Vähitõrje tegevuskavas defineeritakse vähitõrje prioriteedid ja eesmärgid Eestis. „Arvestades järjest suurenevat vähikoormust meie ühiskonnas on selline dokument kauaoodatud ja ääretult vajalik,“ ütles Tervise Arengu Instituudi direktor Annika Veimer. „Rahvusvaheline kogemus näitab, et läbimõeldud vähitõrjeplaan aitab vähendada nii vähki haigestumist ja suremust kui ka parandada vähihaigete elukvaliteeti.“

Prioriteetide ja eesmärkide määratlemisel lähtutakse Eesti hetkeolukorrast, tõenduspõhisusest ja ressursside efektiivse kasutamise printsiibist. Tegevuskavas käsitletakse eri valdkondi alates riskiteguritest lähtuvast ennetusest ja vähi varasest avastamisest, vähiravist kuni vähihaigete ja vähist paranenute toetamiseni. Eraldi teemana vajab käsitlemist laste ja noorte vähki haigestumine, arvestades selle rühma haavatavust ja vähiravi pikaajalisi tervisemõju

Juhtrühma hakkavad kuuluma Eesti Vähiliidu, Eesti Vähihaigete Laste Vanemate Liidu, Eesti Onkoloogide Seltsi, Tartu Ülikooli rahvatervishoiu ja peremeditsiini ning kliinilise meditsiini instituudi esindajad, Eesti Õdede Liidu, Ravimiameti, Eesti Haigekassa, Tervise Arengu Instituudi ning Sotsiaalministeeriumi

esindajad. Plaani koostamiseks moodustatakse Tervise Arengu Instituudi koordineerimisel eri valdkondade ekspertidest koosnevad töörühmad ning kaasatakse ka patsientide esindaja.

Eesti Vähiregistri andmetel registreeritakse Eestis igal aastal ligikaudu 9000 esmast vähijuhtu ja ligi 4000 vähist põhjustatud surma. Vähk on Eestis enneaegse suremuse põhjusena südameveresoonkonna haiguste järel teisel kohal ja vähki haigestutakse üha sagedamini. Haigekassa on aasta-aastalt suurendanud vähiravi ja -ravimite rahastamist. 2019. aastal tasus haigekassa üle 40 000 inimese pahaloomulise kasvaja ravi eest 133,5 miljonit eurot. Vähiravimitele kulus 2019. aastal enam kui 53 miljoni eurot.

2019. aasta 13. septembril liitus Eesti maailma vähideklaratsiooniga. 2013. aastal vastu võetud maailma vähideklaratsioon seab eesmärgiks vähendada vähist tingitud enneaegset suremust, parandada inimeste elukvaliteeti ja tösta vähielulemust. Lisaks on Euroopa Komisjon algatanud Euroopa vähivastase võitluse tegevuskava koostamise. Tegevuskava peaks valmima 2021. aasta esimeses pooles.

Meestele suunatud teavituskampania „Iga mees peab teadma“

Meeste tervisele ja eeskätt eesnäärme vähki haigestumisele juhtisime tähelepanu sügise vältel läbi meediakajastuste, artiklite ja tervisesaadete. Samuti kajastasime teavitavaid audioklippe raadiotes ning videoklippe televisioonis. <https://www.youtube.com/watch?v=Up2Jyq3lrBo>
<https://www.youtube.com/watch?v=IS7f4oIWdIU>

Vähiteemaliste teavituskampaniate meediakajastus 2020

EKV kampania jaanuar 2020

17.jaan 20

Linnaleht EKV flaier eesti ja vene k. ilmus Raadio KUKU 2 saadet 21. + 23.jaanuar 20 dr Reeli Saarna ja dr Inga Aavik

<http://podcast.kuku.postimees.ee/saadet/terviseks/>

21. jaanuaril PBK hommikusaate intervjuu günekoloog, dr Anna-Maria Gavšina

3.02. https://tervis.postimees.ee/6887912/emakakaelavahk-ohustab-ka-noori-naisi?utm_source=facebook.com&fbclid=IwAR24wepSm3N48RQRdrNCKy1j_OftmSRbhoGguTynMZkzlggqB7O8Uxtn2ac

Terevisioonis 4.veebr dr Reeli Saarna. – EKV sõeluuringud

Kanal 2 Reporter - intervjuu dr Vahur Valverega Ülemaailne vähipäev 4.02.20

4.02 Pressiteade, Ülemaailmne vähipäev ,vt <https://cancer.ee/wp-content/uploads/2020/02/4.02-maailma-v%C3%A4hip%C3%A4ev.pdf>

4.02. <https://www.laanlane.ee/eelmisel-aastal-vajas-vahiravi-ule-40-000-inimese/?fbclid=IwAR0moVvOTztO4fykf0xOM8Eo2SkvD1AliyM8C6oRInKHAC-s6XMJvOtAyJ8>

<https://tervis.postimees.ee/6887912/emakakaelavahk-ohustab-ka-noori-naisi>

4.02. Med . Uudised

Melanoom/nahavähk

Nahavähi pressikonverents mai 2020 –jää ära covid 19 põhjustatud eriolukorra tõttu

Planeeritud olid ettekanded:

Dr Marina Teras, dermatoveneroloog, Põhja-Eesti Regionaalhaigla

teema: Melanoomi esinemissagedus, esmane käsitlus, ravitaktika ja haiguse kulgu

Dr Pille Konno, dermatoveneroloog, Ida-Tallinna Keskhaigla

teema: Melanoomi varajane diagnostika

Dr Kadri Putnik, onkoloog, Põhja-Eesti Regionaalhaigla

teema: Kauglevinud melanoomi kaasaegne ravi

Dr Nele Nurmik , dermatoveneroloog

teema: Nahakasvajad siirdatud organitega patsientidel immuunsupressiooni foonil

4.05 pressiteade, vt <https://cancer.ee/wp-content/uploads/2020/05/melanoomipaev-pressiteade-04-05-20.pdf>

15.05 Linnaleht eesti + vene k. nahavähi riskitegurid “Jälgi oma nahka”

16.05 “Tervise osuti” eriväljaanne Järvamaa teataja + maakonnalehed

26. + 28. 05 KUKU raadio saated “Terviseks” teema nahavähk/melanoom, dr. Kristi Abram (TÜ Kliinikum)

dr Kristi Abram ja dr Liisi Raam

<http://podcast.kuku.postimees.ee/saated/terviseks/>

Juunis Õhtulebe print + veeb: onkoloog Elen Vettuse artikkel, kus ta räägib melanoomist. See ilmus eile veebis. Sinna juurde saan lisada veel infot vähiliidu kodukalt

<https://tervis.ohtuleht.ee/1001252/sunnimark-on-kahtlane-onkoloog-unustame-ukskord-ara-et-paike-on-naha-sober-ja-kahjustunud-nahk-on-ilus>

20.05. <https://etv.err.ee/1086892> - saade "Ringvaade" 20.mail intervjuu Tiia Treimann- Differtiga teemaks rinnavähk ja rinnaproteesid

20.05. ühine pressiteade Sots min., Vähiliit ja TAI " Aasta lõpuks valmib vähitõrjeplaan"

Juuninumbri vahel "Anne & Stiil" insert 3000 eks.

<https://sakala.postimees.ee/6980732/mammograafiabussis-algab-vastuvott> 25.mai 2020.

26.05 <https://vikerraadio.err.ee/1089039/huvitaja-koroonaviirus-ja-vahktove-uurimine>

4.06 <https://www.ohtuleht.ee/1003533/paikesekreemi-abc-millal-millist-ja-kui-tihti-kasutada-et-saada-kaunis-paevitus>

TERVISEUUDISED 6.mai 2020.a Melanoomi artikkel dr Marina Teras "Melanoomi võib esineda ka mujal kui nahal.

Traditsiooniline vähinädal, teema: kopsuvähk

05.-09.oktoober 2020, meediakajastus üle Eesti

Pressiteade – tõsta üldsuse /patsientide teadlikkust kopsuvähist

<http://cancer.ee/a/pressiteated/>

05.okt. ERR „Terevisioon“ intervjuu dr Kersti Oselin, -kopsuvähi riskitegurid ja diagnostika

05. okt. Raadio Kuku intervjuu dr Vahur Valvere – suitsetamine kui riskitegur

Kanal 2 Reporter intervjuud - dr Valvere, dr. Oselin ja dr Vanakesa

05.okt.TV3 uudised intervjuu dr Valvere – e-sigarettide ohtlikkus

6.okt Vikerraadio „Huvitaja“ dr Tõnu Vanakesa + Anna-Liis Kumpas

<https://vikerraadio.err.ee/1138242/huvitaja-suitsetamine-ja-kopsuvahk>

06. ja 08.oktoober raadio KUKU kaks saadet „Terviseks!“ intervjuu dr. Tanel Laisaar – kopsuvähi diagnostika, ravi ja sõeluuringu vajalikkusest/võimalikkusest.

<http://podcast.kuku.postimees.ee/saated/terviseks/>

Postimees Grupi kõik maakonnalehed: Lõuna-Eesti Postimees, Tartu Postimees, Pärnu Postimees, Järva Teataja, Virumaa Teataja, Sakala – kopsuvähi riskitegurid

Virtuaalkliinik.ee <https://www.virtuaalkliinik.ee/uudised/2020/10/06/kopsuvahi-sumptomid-ja-diagnoosimine>

09. okt. Tervisegeeniuse portaalis. – ajakiri nov-s

<https://tervise.geenius.ee/sisuturundus/kui-palju-on-eestis-suitsetajate-hulk-viimase-10-aastaga-vahenenud/>

16.okt. Linnaleht eesti/vene k kopsuvähi riskid

15.oktoober 2020 – Rinna Tervise Päev

15.okt Pressiteade – „Täna on Rinna Tervise Päev" laiali saadetud järgmistele meedia listidele:

Uudised <uudis@ajakirjanikud.ee>

Sotsiaal/tervishoid <sotsiaal@ajakirjanikud.ee>

Online <online@ajakirjanikud.ee>

<https://cancer.ee/pressiteated/>

13. ja 15.okt. raadio KUKU kaks saadet „Terviseks!“ intervjuud dr V. Valvere ja dr R. Kütner , saates „Terviseks“ räägime sel korral rinnavähist, mis on üks kõige sagedamini esinev kasvaja naistel. Kuid, kas teadiste, et rinnavähki võivad haigestuda ka mehed? Sellest ja paljust muust, kaasaarvatud sõeluuringu vajalikkusest.

<http://podcast.kuku.postimees.ee/saated/terviseks/>

10.okt. 60+ AINO LUGU – tervenendud rinnavähki patsiendist

17. okt. Postimees – MERIKESE LUGU „Alla anda ei tohi!“

Television – 1.-30.oktoober metaRV klipp

Kanal 2/12

Traditsiooniline vähinädal, teema: kopsuvähk

05.-09.oktoober 2020, meediakajastus üle Eesti

Pressiteade – tõsta üldsuse /patsientide teadlikkust kopsuvähist

<http://cancer.ee/a/pressiteated/>

Naha- ja eesnäärmevähi diagnoosikabinetid

Eesti Vähilidu **naha-ja eesnäärmevähi diagnoosikabinetid** jätkasid edukalt oma tööd.

Kabinettide funktsionaalsus võimaldab nendes teha nii naha kui ka eesnäärme kontrolli, et avastada muutused võimalikult vara. Kabinettides on kaasaegne sisustus

ning uuringuteks vajalik kõrgekvaliteetne aparatuur. Ultraheliaparaat eesnäärme uuringuteks ja digitaalne dermatoskoop ning spetsiaalsed luubid nahauuringuteks. Kabinetid on varustatud kaldteedega, et võimaldada ligipääs liikumispuuetega inimestele. Mobiilsetes diagnoosikabinettides võtavad patsiente vastu Tartu Ülikooli Kliinikumi arstid.

Lisainformatsioon ja kabinettide liikumisgraafikud <http://cancer.ee/a/diagnoosikabinetid/>

PATSIENTIDELE SUUNATUD TEGEVUSED

Tervise – ja koolituslaager patsientidele

02. – 04. augustil oli planeeritud korraldada patsientidele, kes kuuluvad meie liikmesorganisatsioonidesse tervise – ja koolituslaager Nelijärve Puhkekeskuses. Laagris pidi osalema 130 patsienti. Lisaks uutele teadmistele pakub terviselaager alati võimalust saatusekaaslastega suhelda, kogemusi vahetada ja luua tihedamaid suhteid vähipatsientide maakondlike ühenduste vahel. Laagrit on patsiendid nimetanud väga vajalikuks.

Eneseabi ja toimetuleku koolitused vähipatsientidele

Projekti raames viisime läbi vaimse tervise koolitused patsientide ühingutes vähipatsientidele ja nende tugiisikutele Lääne-Virumaa Vähihaigete Ühenduses, ühingus ESTILCO, Pärnumaa Vähiühingus, Viljandimaa Vähihaigete Tugirühmas, Järvamaa Vähihaigete Ühingus, Põhja-Eesti Vähihaigete Ühenduses, Läänemaa Vähiühingus. Projekti rahastas Tervise Arengu Instituut.

Nõuandetelefoni, kodulehe ja foorumi projekt

Vastavalt vähistrateegiale oli projekt suunatud info andmisele vähipatsientidele ning nende lähedastele, samuti omavahelise suhtluse soodustamiseks. Projekt aitab töös hoida nõuandetelefoni 800 2233, kodulehte ja foorumit. Kodulehelt www.cancer.ee on võimalik esitada küsimusi vähiliidu meditsiininõunikule ja pääseb ka otse foorumisse, mis on oluline suhtluskoht meie sihtrühmale. Projekti rahastas Tervise Arengu Instituut.

Parukate laenutus

Heade annetajate abiga saame juuksed kaotanud vähipatsientidele laenutada tasuta parukaid.

EESTKOSTETEGEVUS

Riiklik vähistrateegia lõppes aastal 2015. **Kuigi vähk on üks peamisi surma põhjuseid Eestis, siis täna ei ole Eesti riigi keskses tervishoiupoliitikas vähispetsiifilisi eesmärke.**

Vähiliidu nõukogu esimees dr Vahur Valvere rõhutab, et plaan vähiga võitlemiseks on igal arenenud riigil.

Suremuse vähendamiseks, patsientide elulemuse

pikendamiseks ja elukvaliteedi parandamiseks on oluline, et

riiklikul tasandil tegeletakse kõikide vähihaigust puudutavate aspektidega.

Eesti Vähiliit seisab selle eest, et riigil oleks kindel visioon ja tegevuskava vähihaigusega tegelemiseks.

Eesti Vähiliidu eestvedamisel allkirjastasid 13. septembril 2019 suurürituse „Terve Eestiga vähi vastu“ raames Eesti Vabariigi peaminister Jüri Ratas, Rahvusvahelise vähivastase võitluse liidu (UICC) juht Cary Adams ja Eesti Vähiliidu nõukogu esimees dr. Vahur Valvere Maailma vähideklaratsiooni.

Maailma vähideklaratsiooni põhieesmärkideks on oluliselt vähendada vähist tingitud enneaegseid surmasid, suurendada vähist tervenenuh hulka ja parandada vähipatsientide elukvaliteeti. Deklaratsioon kutsub valitsuste liidreid ja tervishoiu teemaga tegelevaid poliitikuid üles vähendama vähikoormust, tunnustama suuremat võrdsust ja integreerima vähikontrolli teema tervise töökavadesse. Maailma vähideklaratsioon käsitleb paljusid teemasid, näiteks vähipatsientide õigusi, vähiennetust ja varajast avastamist, diagnostikat ja ravi, siinhulgas ka toetus- ja taastusravi, vähiuuringuid ja riiklikke vähiprogramme.

TOETAV KOOSTÖÖ

Koostöö Armastan aidata annetuskonnaga

Annetuskeskond „Armastan aidata“ ühendab erinevaid heategevuslikke organisatsioone, kes aitavad edendada Eesti elu erinevates valdkondades. Eesti Vähiliit on olnud oma projektidega keskkonnas juba 10. aastat. 2019. aastal oli Eesti Vähiliit keskkonnas projektiga „Terve Eestiga vähi vastu“

Annetused aitavad Eesti Vähiliidul ellu viia vähi ennetamise ja haiguse varajase avastamise seisukohalt olulisi tegevusi. Lisaks aitavad juba haigestunud inimestele pakkuda psühhosotsiaalset tuge, elukvaliteedi ja sotsiaalse staatuse säilitamiseks.

Täname väga annetuskeskonda ja kõiki annetajaid, kes on pidanud oluliseks meie projekti toetada!

Eesti Vähiliit tänab oma häid koostööpartnereid: Sotsiaalministeerium, Eesti Haigekassa, Tervise Arengu Instituut, Põhja-Eesti Regionaalhaigla onkoloogia- ja hematoloogiakliinik, Tartu Ülikooli Kliinikumi hematoloogia-onkoloogia kliinik, Ida-Tallinna Keskhaigla, TÜ Androloogiakeskus, Tallinna Sotsiaal- ja tervishoiuamet, Eesti Puuetega Inimeste Koda, EMSL, Kodanikuühiskonna Sihtkapitali, Swedbank ja Heateo SA „Armastan aidata annetuskeskond“, meediapartnereid ning mitmeid erafirmasid Avon Eesti, Lindex, Saku Läte AS, Stockmann Kaubamaja, Tallink, Eesti Jalgpalli Liit, FC Elva Jalgpalliklubi, BeMore Superfoods, Linea Shop, jpt ning üksikisikuid, kes on meie tegevust toetanud. Väga tänulikud oleme meie pikaajalistele suurtoetajatele Roche Eesti OÜ, Abbvie AbbVie Biopharmaceuticals GmbH Eesti filiaal, Novartis Pharma Services Inc. Eesti filiaal ja teistele ravimfirmadele, kes on vähi ennetustegevust toetanud.

Täname arste ja meditsiiniõdesid, kes on meid teavitustegevuses palju aidanud, andnud nõu, esinenud meie konverentsidel ja meedias.

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Eesti Vähiliit kuulub 1993. aastast rahvusvahelisse vähivastasesse liitu **Union for International Cancer Control (UICC)**. Teeb tihedat koostööd ka **Euroopa rinnavähikoalitsiooni – Europa Donnaga**, mille Eesti esindajaks on vähiliidu juhataja Maie Egipt. Alates 2003. aastast teeb vähiliit koostööd **Ameerika**

rinnavähikoalitsiooniga, liidul on head sidemed Soome, Rootsi, USA jt maade vähiliitudega. 2006. aastast **Euroopa emakaelavähi liitu** (European Cervical Cancer Association) ning **Euroopa vähipatsientide koalitsiooni** (European Cancer Patient Coalition). Pikaajaline koostöö organisatsioonidega **International Alliance of Patients' Organizations** (IAPO) ja **Internationa Cancer Information Service European Group** (ICISG).

2016. aastast kuulume **Euroopa kolorektaalvähi mittetulunduslikku organisatsiooni EuropaColon**, et üheskoos teha veelgi tõhusamalt teavitustööd soolevähist.

Maie Egipt
MTÜ Eesti Vähiliidu juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	962 435	903 610	2
Nõuded ja ettemaksud	6 235	2 370	
Varud	0	655	
Kokku käibevarad	968 670	906 635	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	407 358	196 510	3
Kokku põhivarad	407 358	196 510	
Kokku varad	1 376 028	1 103 145	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	25 195	31 250	4
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 263 357	984 422	
Kokku lühiajalised kohustised	1 288 552	1 015 672	
Kokku kohustised	1 288 552	1 015 672	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	87 473	87 453	
Aruandeaasta tulem	3	20	
Kokku netovara	87 476	87 473	
Kokku kohustised ja netovara	1 376 028	1 103 145	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	138 090	154 764	
Muud tulud	79 429	160 770	
Kokku tulud	217 519	315 534	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-65 170	-145 824	
Tööjõukulud	-112 965	-130 522	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-37 992	-37 772	
Muud kulud	-1 587	-1 665	
Kokku kulud	-217 714	-315 783	
Põhitegevuse tulem	-195	-249	
Intressitulud	203	269	
Intressikulud	-5	0	
Aruandeaasta tulem	3	20	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-195	-249	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	37 992	42 126	3
Kokku korrigeerimised	37 992	42 126	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-3 865	3 932	
Varude muutus	655	1 902	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-6 055	350	4
Laekunud intressid	203	269	
Makstud intressid	-5	0	
Kokku rahavood põhitegevusest	28 730	48 330	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-248 840	-1 340	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-248 840	-1 340	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	278 935	162 461	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	278 935	162 461	
Kokku rahavood	58 825	209 451	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	903 610	694 159	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	58 825	209 451	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	962 435	903 610	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	87 453	87 453
Aruandeaasta tulem	20	20
31.12.2019	87 473	87 473
Aruandeaasta tulem	3	3
31.12.2020	87 476	87 476

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Vähiliit
01.01.2020 - 31.12.2020.a.
valuuta: EUR
täpsusaste: eurodes

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

MTÜ Eesti Vähiliit kasutab tulemiaruarande koostamisel raamatupidamise seaduse 2. lisa toodud kasumiaruarande skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Eelnenud aruandeperioodil kasutatud arvestuspõhimõtteid, hindamisaluseid ning informatsiooni esitusviisi ei ole käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel muudetud.

Raamatupidamise aastaaruande koosseisus koostatakse kasumiaruarande asemel (RTJ 2,p.24-25)tulemiaruaranne. Tulemiaruarande koostamisel peetakse kinni RTJ 14 antud skeemist.On arvestatud RTJ 12 nõuetega.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes pangas ja kassas olevat sularaha.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 300

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

Intressitulu kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud

Kulud liigendatakse vastavalt kehtivale kontoplaanile ja kajastatakse õiges perioodis õiglase hinnaga vastavalt EV seadustele ja heale raamatupidamise tavale.

Seotud osapooled

SA Vähihaigete Toetusravi reg.nr. 90008229
SA Vähi Sõeluuringud reg.nr. 90006578
Maie Egipt

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha ja pangakontod	962 435	903 610
Kokku raha	962 435	903 610

Lisa 3 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2018				
Soetusmaksumus		806 262	806 262	806 262
Akumuleeritud kulum		-568 966	-568 966	-568 966
Jääkmaksumus		237 296	237 296	237 296
Ostud ja parendused	1 340	0	1 340	1 340
Amortisatsioonikulu	-44	-42 082	-42 126	-42 126
31.12.2019				
Soetusmaksumus	1 340	806 262	807 602	807 602
Akumuleeritud kulum	-44	-611 048	-611 092	-611 092
Jääkmaksumus	1 296	195 214	196 510	196 510
Ostud ja parendused		248 840	248 840	248 840
Amortisatsioonikulu	-264	-37 728	-37 992	-37 992
Ümberliigitamised		-141 429	-141 429	-141 429
Muud muutused		141 429	141 429	141 429
31.12.2020				
Soetusmaksumus	1 340	913 673	915 013	915 013
Akumuleeritud kulum	-308	-507 347	-507 655	-507 655
Jääkmaksumus	1 032	406 326	407 358	407 358

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	498	498	5
Võlad töövõtjatele	13 692	13 692	6
Maksuvõlad	11 005	11 005	7
Kokku võlad ja ettemaksed	25 195	25 195	

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 008	1 008	5
Võlad töövõtjatele	18 059	18 059	6
Maksuvõlad	12 183	12 183	7
Kokku võlad ja ettemaksed	31 250	31 250	

Lisa 5 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele	498	1 008
Kokku võlad tarnijatele	498	1 008

Lisa 6 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Töötasude kohustis	5 337	5 923
Puhkusetasude kohustis	8 317	12 136
Võlg aruandvale isikule	38	0
Kokku võlad töövõtjatele	13 692	18 059

Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	3 953	4 243
Sotsiaalmaks	6 838	7 553
Kohustuslik kogumispension	10	92
Töötuskindlustusmaksed	204	295
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 005	12 183

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	84 519	97 272
Sotsiaalmaksud	28 446	33 250
Kokku tööjõukulud	112 965	130 522
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5	8

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2020	31.12.2019
Juriidilisest isikust liikmete arv	17	17

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	40 138	38 475